

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2024

Nr. 7

NOTA VAN WIJZIGING  
Ontvangen 9 oktober 2023

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2024 komt te luiden:

| Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2024 (bedragen x € 1.000) |                                                                            |                |            |             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----------------|------------|-------------|
| Art.                                                                                                                                   | Omschrijving                                                               | Verplichtingen | Uitgaven   | Ontvangsten |
|                                                                                                                                        | Totaal                                                                     | 23.708.846     | 12.593.601 | 5.619.765   |
|                                                                                                                                        | Beleidsartikelen                                                           | 23.089.817     | 11.974.572 | 5.532.840   |
| 1                                                                                                                                      | Goed functionerende economie en markten                                    | 426.226        | 406.745    | 74.579      |
| 2                                                                                                                                      | Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei | 3.132.997      | 2.343.412  | 258.597     |
| 3                                                                                                                                      | Toekomstfonds                                                              | 219.039        | 282.206    | 80.300      |
| 4                                                                                                                                      | Een doelmatige energievoorziening en beperking van de klimaatverandering   | 11.775.356     | 4.543.049  | 1.935.077   |
| 5                                                                                                                                      | Een veilig Groningen met perspectief                                       | 2.928.159      | 2.942.594  | 3.184.287   |
| 6                                                                                                                                      | Bijdrage Nationaal Groeifonds                                              | 4.608.040      | 1.456.566  | 0           |
|                                                                                                                                        | Niet-beleidsartikelen                                                      | 619.029        | 619.029    | 86.925      |
| 40                                                                                                                                     | Apparaat                                                                   | 619.029        | 619.029    | 86.925      |
| 41                                                                                                                                     | Nog onverdeeld                                                             | 0              | 0          | 0           |

## TOELICHTING

### Algemeen

Met deze nota van wijziging op de EZK-ontwerpbegroting 2024 wordt de begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) gewijzigd in verband met de overhevelingen van drie projecten van het Nationaal Groeifonds en de aanpassingen in de schadeafhandeling in Groningen. Daarnaast wordt het voedingsbudget voor het Nationaal Groeifonds bijgesteld vanwege de definitieve toekenningen.

Onderdeel A

### Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

De meerjarige doorwerking verplichtingen en uitgaven met betrekking tot het gewijzigde beleidsartikel 1 Goed functionerende economie en markten, artikel 2 Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei, artikel 5 Een veilig Groningen met perspectief en artikel 6 Bijdrage Nationaal Groeifonds komen er als volgt uit te zien:

**Tabel 1 Meerjarige doorwerking verplichtingen (bedragen x € 1.000)**

| Art.   | Omschrijving                                                               | 2024              | 2025              | 2026              | 2027             | 2028             |
|--------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|------------------|------------------|
| 1      | Goed functionerende economie en markten                                    |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>365.226</b>    | <b>361.939</b>    | <b>322.194</b>    | <b>366.989</b>   | <b>325.434</b>   |
|        | 6G Future Network Services (EZK)                                           | 61.000            |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>426.226</b>    | <b>361.939</b>    | <b>322.194</b>    | <b>366.989</b>   | <b>325.434</b>   |
| 2      | Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>2.912.997</b>  | <b>2.600.915</b>  | <b>2.505.820</b>  | <b>2.502.298</b> | <b>2.414.851</b> |
|        | Bio Based Circular (EZK)                                                   | 102.000           |                   |                   |                  |                  |
|        | Material Independence & Circular Batteries (EZK)                           | 118.000           |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>3.132.997</b>  | <b>2.600.915</b>  | <b>2.505.820</b>  | <b>2.502.298</b> | <b>2.414.851</b> |
| 5      | Een veilig Groningen met perspectief                                       |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>2.579.159</b>  | <b>1.736.904</b>  | <b>1.020.394</b>  | <b>786.775</b>   | <b>838.006</b>   |
|        | Vergoeding fysieke schade                                                  | 273.000           | 296.000           | 238.000           | 151.000          | 74.000           |
|        | Uitvoeringskosten RVO                                                      | 89.000            | 96.000            | 78.000            | 49.000           | 24.000           |
|        | Dekking aanpassing schadeafhandeling                                       | - 13.000          | - 8.000           | - 8.000           | - 8.000          | - 8.000          |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>2.928.159</b>  | <b>2.120.904</b>  | <b>1.328.394</b>  | <b>978.775</b>   | <b>928.006</b>   |
| 6      | Bijdrage Nationaal Groeifonds                                              |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>4.889.040</b>  | <b>5.312.095</b>  | <b>4.631.369</b>  | <b>93.393</b>    | <b>30.766</b>    |
|        | 6G Future Network Services (EZK)                                           | - 61.000          |                   |                   |                  |                  |
|        | Bio Based Circular (EZK)                                                   | - 102.000         |                   |                   |                  |                  |
|        | Material Independence & Circular Batteries (EZK)                           | - 118.000         |                   |                   |                  |                  |
|        | SolarNL(geïntegreerde zonnepanelen) (EZK)                                  |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>4.608.040</b>  | <b>5.312.095</b>  | <b>4.631.369</b>  | <b>93.393</b>    | <b>30.766</b>    |
| Totaal | Ministerie van Economische Zaken en Klimaat                                |                   |                   |                   |                  |                  |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>23.359.846</b> | <b>13.250.817</b> | <b>11.488.993</b> | <b>6.509.798</b> | <b>6.214.263</b> |
|        | mutatie artikel 1                                                          | 61.000            |                   |                   |                  |                  |
|        | mutatie artikel 2                                                          | 220.000           |                   |                   |                  |                  |
|        | mutatie artikel 5                                                          | 349.000           | 384.000           | 308.000           | 192.000          | 90.000           |
|        | mutatie artikel 6                                                          | - 281.000         | 0                 | 0                 | 0                | 0                |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>23.708.846</b> | <b>13.634.817</b> | <b>11.796.993</b> | <b>6.701.798</b> | <b>6.304.263</b> |

**Tabel 2 Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x € 1.000)**

| Art. | Omschrijving                            | 2024           | 2025           | 2026           | 2027           | 2028           |
|------|-----------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 1    | Goed functionerende economie en markten |                |                |                |                |                |
|      | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>    | <b>365.745</b> | <b>366.097</b> | <b>372.591</b> | <b>392.930</b> | <b>363.661</b> |
|      | 6G Future Network Services (EZK)        | 41.000         | 20.000         |                |                |                |
|      | <b>Stand na nota van wijziging</b>      | <b>406.745</b> | <b>386.097</b> | <b>372.591</b> | <b>392.930</b> | <b>363.661</b> |

| Art.   | Omschrijving                                                               | 2024              | 2025              | 2026              | 2027              | 2028              |
|--------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| 2      | Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei |                   |                   |                   |                   |                   |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>2.268.712</b>  | <b>2.044.744</b>  | <b>1.738.054</b>  | <b>1.496.706</b>  | <b>1.452.867</b>  |
|        | Bio Based Circular (EZK)                                                   | 21.700            | 32.900            | 47.400            |                   |                   |
|        | Material Independence & Circular Batteries (EZK)                           | 53.000            | 64.000            | 1.000             |                   |                   |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>2.343.412</b>  | <b>2.141.644</b>  | <b>1.786.454</b>  | <b>1.496.706</b>  | <b>1.452.867</b>  |
| 5      | Een veilig Groningen met perspectief                                       |                   |                   |                   |                   |                   |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>2.593.594</b>  | <b>1.713.594</b>  | <b>1.184.423</b>  | <b>952.055</b>    | <b>1.008.292</b>  |
|        | Vergoeding fysieke schade                                                  | 273.000           | 296.000           | 238.000           | 151.000           | 74.000            |
|        | Uitvoeringskosten RVO                                                      | 89.000            | 96.000            | 78.000            | 49.000            | 24.000            |
|        | Dekking aanpassing schadeafhandeling                                       | - 13.000          | - 8.000           | - 8.000           | - 8.000           | - 8.000           |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>2.942.594</b>  | <b>2.097.594</b>  | <b>1.492.423</b>  | <b>1.144.055</b>  | <b>1.098.292</b>  |
| 6      | Bijdrage Nationaal Groeifonds                                              |                   |                   |                   |                   |                   |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>1.572.266</b>  | <b>1.471.460</b>  | <b>1.791.932</b>  | <b>2.080.473</b>  | <b>3.253.187</b>  |
|        | 6G Future Network Services (EZK)                                           | - 41.000          | - 20.000          |                   |                   |                   |
|        | Bio Based Circular (EZK)                                                   | - 21.700          | - 32.900          | - 47.400          |                   |                   |
|        | Material Independence & Circular Batteries (EZK)                           | - 53.000          | - 64.000          | - 1.000           |                   |                   |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>1.456.566</b>  | <b>1.354.560</b>  | <b>1.743.532</b>  | <b>2.080.473</b>  | <b>3.253.187</b>  |
| Totaal | Ministerie van Economische Zaken en Klimaat                                |                   |                   |                   |                   |                   |
|        | <b>Stand vóór nota van wijziging</b>                                       | <b>12.244.601</b> | <b>10.482.395</b> | <b>12.432.700</b> | <b>12.126.820</b> | <b>13.211.933</b> |
|        | mutatie artikel 1                                                          | 41.000            | 20.000            |                   |                   |                   |
|        | mutatie artikel 2                                                          | 74.700            | 96.900            | 48.400            |                   |                   |
|        | mutatie artikel 5                                                          | 349.000           | 384.000           | 308.000           | 192.000           | 90.000            |
|        | mutatie artikel 6                                                          | - 115.700         | - 116.900         | - 48.400          | 0                 | 0                 |
|        | <b>Stand na nota van wijziging</b>                                         | <b>12.593.601</b> | <b>10.866.395</b> | <b>12.740.700</b> | <b>12.318.820</b> | <b>13.301.933</b> |

## Toelichting verplichtingen en uitgaven

### Artikel 1 Goed functionerende economie en markten

#### 6G Future Network Service

Het voorstel 6G Future Network Services (FNS) heeft als ambitie om Nederland één van de koplopers te maken ten aanzien van 6G ontwikkeling. De commissie stelt vast dat het consortium relevante stappen heeft gezet om te voldoen aan de gestelde voorwaarden ten aanzien van op de governance, fasering van het projectplan, financiële onderbouwing en evaluatie. Aangezien er op dit moment lopende gesprekken zijn over het standaardisatieproces van 6G, is het van belang dat het consortium hieraan kan deelnemen. Dit vergroot de effectiviteit van het voorstel. Hiervoor is versnelde financiering gewenst. De adviescommissie adviseert om de voorwaardelijke toekenning van € 61,0 mln om te zetten in een toekenning.

### Artikel 2 Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei

#### Bio Based Circular

Het voorstel BioBased Circular (BBC) richt zich op het creëren en demonstreren van circulaire waardeketens in Nederland voor polymeren (kunststoffen) op basis van koolhydraatrijke biograndstoffen. De commissie adviseert om de voorwaardelijke toekenning van € 102,0 mln om te zetten in een toekenning, omdat het consortium aan alle gestelde voorwaarde voldoet. Daarnaast acht de commissie de kans reëel dat private investeerders afhaken en mogelijk een ander land wordt gekozen als vestigingsplaats voor opschalingsactiviteiten van een circulaire kunststoffabriek als de omzetting volgend jaar budgettair verwerkt zou worden. Om die reden is versnelde financiering gewenst.

Dit voorstel heeft als doel Nederland een positie te laten verwerven op belangrijke gebieden van de batterijwaardeketen, waardoor zowel klimaatdoelstellingen als het versterken van duurzaam verdienvermogen gerealiseerd kunnen worden. De commissie is enthousiast over het voorstel, maar verbond de toekenning aan aanpassing van het plan op het gebied van de verschillende ontwikkelpaden, de samenhang tussen programmalijnen en de begroting. Na bestudering van het aangepaste plan adviseert de commissie om de voorwaardelijke toekenning van € 118,0 mln volledig om te zetten in een toekenning. Om Nederland deze positie te laten verwerven is het belangrijk dat batterijfabrieken zich ook in Nederland vestigen. Op dit moment maken veel grote buitenlandse bedrijven de keuze waar zij een nieuwe fabriek willen vestigen. Een versnelde NGF-bijdrage kan deze partijen mogelijk overtuigen en daarom de effectiviteit van het programma vergroten.

## **Artikel 5 Een veilig Groningen met perspectief**

### *Vergoeding fysieke schade*

In reactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen heeft het kabinet aangegeven de schadeafhandeling fundamenteel te willen verbeteren. In overleg met het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) is inmiddels een nieuwe aanpak voor de afhandeling van schades uitgewerkt. Deze uitwerking is beschreven in de Kamerbrief «Van schadeaanvraag naar daadwerkelijk schadeherstel» van 6 oktober 2023. Op basis van een eerste inschatting van het IMG verwacht ik dat de voorgestelde verbeteringen in de schadeafhandeling tot circa € 1,4 mld uitgaven (budgettair verwerkt over de periode 2024–2028) leidt ten opzichte van een status quo scenario. Deze uitgaven worden verwerkt middels een bijstelling op zowel de uit te keren schadevergoedingen als de uitvoeringskosten van het IMG. De ontvangsten (doorbelasting aan NAM) worden momenteel nog niet verwerkt, maar worden integraal gezien bij de bijstelling van de schaderaming in de Voorjaarsnota 2024 en zo nodig bijgesteld.

### *Uitvoeringskosten RVO*

Zie de toelichting op het kopje Vergoeding fysieke schade. De aanpassingen in de schadeafhandeling door IMG leiden, naast een hoger bedrag aan uit te keren schadevergoedingen, tot extra uitvoeringskosten. RVO stelt personeel ter beschikking en levert ondersteunende diensten voor het IMG ten behoeve van de schadeafwikkeling.

### *Dekking aanpassing schadeafhandeling*

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft aangekondigd de waardevermeerderingsregeling te verlengen tot 1 februari 2024 (Kamerstuk 33 529, nr. 1171). Daarna zal de regeling definitief eindigen. Het dan nog voor de regeling beschikbare budget uit de bij VJN2022 vrijgemaakte € 145 mln wordt ingezet als dekking voor de aanpassingen van schadeafhandeling. De budgetmutatie voor de jaren 2024 t/m 2028 wordt verwerkt in deze nota van wijziging, de mutatie voor 2023 in de tweede suppletoire begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

## **Artikel 6 Bijdrage Nationaal Groeifonds**

Omdat het Nationaal Groeifonds gevoed wordt door de EZK-begroting geldt dat een negatieve bijstelling van het budget op de fondsbegroting, na overheveling van middelen naar een andere begroting, op gelijke wijze in mindering wordt gebracht op het voedingsartikel op de EZK-begroting.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,  
M.A.M. Adriaansens